

Toimielin: Sivistys- ja vapaa-aikalautakunta

Tulosalue: Vapaa-aikapalvelut

Tulosyksikkö: Liikuntatoimi

Tilivelvolliset: Sivistys- ja vapaa-aikalautakunnan jäsenet, sivistysjohtaja, vapaa-aikapääällikkö

Toiminta-ajatus

Liikuntatoimi mahdollistaa monipuoliset vapaa-aikapalvelut, jotka edistävät liikunnallista elämäntapaa korostaen liikunnan myönteisiä vaikutuksia kuntalaisten terveyteen ja hyvinvointiin.

TALOUDEN JA TOIMINNAN TOTEUTUMINEN 2024

Talous

Liikuntatoimen taloudelliset tavoitteet vuodelle 2024 toteutuivat toimintakatteen osalta toteumaprosentin ollessa 99,6 %. Toimintatuotot toteutuivat 158,6 %. Ylitys selittyy suurelta osin jäähallin toimintatuottojen myötä, sillä jäähallin siirtymistä kaupungin toiminnaksi ei ollut tiedossa talousarviovaiheessa. Avustuksia valtiolta saatiin 80 764 €, toteumaprosentti on 323,1 %. Budjetoituvaiheessa kaikki haettavat avustukset eivät vielä olleet tiedossa.

Jäähallin toimintatuotot koostuvat käyttövuorojen, kansalaisopiston taitoluisteluleirin sekä pienimuotoisesti muiden paikkakuntien kiekkoseurojen jääaikalankinnoista. Toimintaa on vakituisesti kuutena päivänä viikossa syyskuusta huhtikuun alkuun saakka ja jääkiekkokauden aikana satunnaisesti myös lauantaisin sekä kesäkuusta heinäkuun puoleen väliin aamusta iltaan. Käyttöaste hallilla on suuri. Toimintakulujen osalta suurimpina näkyvät ostopalveluna hankittu sijaistamisjärjestely, joka on kirjautunut rakentamis- ja kunnossapito tilin alle. Henkilökunnan työvaatekulut sekä vanhan jäähallin korjauskustannukset mainittakoon myös toimintakulujen osalta. Jäähallirakennus on yli 25 vuotta vanha ja vaati kaupungille siirryessään ja tulevaisuudessakin korjaustoimenpiteitä. Jäähallin toimintaa pidetään yllä pääasiallisesti kahden liikuntapaikkahoitajan toimesta. Molemmat koulutautuvat tällä hetkellä oppisopimuksella liikuntapaikkojen hoitajiksi. Toiminnan ensimmäinen vuoden kierto tulee täyteen 1.6.2025, jolloin pystymme tarkastelemaan jäähallin toimintaa tarkemmin.

Uimahalli-urheilutalo VesPelin myyntituotot toteutuivat 105,8 %. Urheilutalon käyttöaste on erittäin aktiivinen. Palloilusalin sekä ryhmäliikuntatilan käyttövuorot ovat maksimikäytöllä ja uimahallin kävijämäärä vuonna 2024 oli 44 379 asiakasta ja kuntosalin 12 265. Urheilutalon kahvion toiminta on aktivoitunut huomattavasti.

Toimintakulujen osalta mainittakoon alueiden kunnossapidon kustannukset, jotka olivat arvioitua suuremmat. Tätä selittää mm. jäähallin sijaisten palkkojen kirjautuminen kunnossapidon alle sekä myrskytuhot, jotka vaikuttivat merkittävästi budjettiin korjaustoimenpiteiden osalta. Aineiden ja tarvikkeiden sekä elintarvikkeiden ja polttoaineen hintojennousu vaikuttaa myös osaltaan toimintakulujen kohoamiseen. Liikunta-alueiden ja reittien huolto pyrittiin pitämään hyvällä tasolla, sillä liikunnan vaikutukset ovat merkittäviä mm. elintapaisairauksien ennaltaehkäisyyn ja paikkakunnan elinvoimaisuuden kannalta. Talvikauden 2024 osalta kevät oli ihanteellinen ulkoliikunta-alueiden käyttämiseen, syyskaudella ulkoliikuntapaikkojen kunnossapidosta ei juurikaan syntynyt kustannuksia. Muutoksina liikuntatoimen toimintakulujen osalta jäähallin toimintojen alkamisen jälkeen ovat aiemmin kaupungin ostamat jäähallin vapaavuorot sekä ostopalveluna hankitut liikuntapaikkojen kesä- ja talvikauden huolto- ja kunnossapitokulut, jotka hoidetaan nyt omana työnä, eikä vuoroista makseta vuokraa.

Kiteen kaupunki

Vuoden 2024 aikana liikuntapalveluiden eri kalusto- ja välinehankintoja tehtiin edellisvuosia vähemmän. Liikunta-avustuksista kohde-, koulutus- ja leiriavustuksien palautusprosentti pidettiin kutakuinkin samana edellisvuosiin nähden, sillä tiedostamme myös seurojen ja yhdistysten toiminnan toteuttamiseen kohdistuneet inflaation aiheuttamat hintojen nousut. Liikuntapalvelujen arvioituja toimintakuluja nostavat osaltaan merkittävät myrskytuhot useilla alueilla, merkittävin korjauskustannuksiltaan oli Villalan ulkoilureitti.

Liikuntapalveluiden toimintakulut henkilöstökustannusten ja tarvikeostojen osalta ovat korkeammat, sillä palkat sekä kulutustarvikkeiden hinnat nousivat arvioitua enemmän. Uimahallin lauantai aukioloa jouduttiin rajoittamaan henkilöstövajeen vuoksi joitakin kertoja vuoden 2024 aikana. Ammattitaitoisen henkilökunnan rekrytoiminen, etenkin erityisosaamista vaativissa tehtävissä, ei ole enää alueellamme itsestäänselvyys. Urheilutalo-Uimahalli Vespeli oli suljettuna kesällä 2024 viiden viikon ajan normaalin huoltotauon vuoksi.

Liikuntatoimen taloudellisena riskinä voidaan pitää maksullisten liikuntapalveluiden vähäistä käyttöastetta sekä sääolosuhteita, jotka voivat lisätä liikuntapaikkojen kunnossapitomäärärahojen tarvetta.

Liikuntapalvelujen investointien toteutus latuverkoston LED-valaistuksen vaihtamiseen liittyen toteutui onnistuneesti ja valmistui marraskuussa 2024. Liikuntapaikkasuunnitelman osalta toiminnot eivät vuoden 2024 osalta edenneet. Luonto- ja liikuntareittien kunnostukseen varatun rahan käyttö jäi osaltaan vajaaksi mm. Peltolaan suunniteltuun puuston poistoon sekä Kesälahden Pivankan polun kunnostamiseen liittyen maanomistajiin heikon yhteydensaamisen vuoksi. Mäkihyppytornien osalta investointi rahaa käytettiin ja aluetta kehitettiin yhteistyössä urheiluseuran kanssa.

	TP 2023	TA 2024	TA-muutos 2024	Ta + muutos 2024	TP 2024	Tot %
Tuotot	309 786	239 000	0	239 000	378 989	158,6
Kulut	-1 391 723	-1 238 872	-50 000	-1 288 872	-1 424 638	110,5
* Toimintakate	-1 081 936	-999 872	-50 000	-1 049 872	-1 045 649	99,6
*Kaupunginhallitukseen / lautakuntaan nähden sitova taso						

Palvelujen tuottamistapa ja -kustannukset

	TP 2023	TA 2024	TA-muutos 2024	TA + muutos 2024	TP 2024	Tot %
Henkilöstökulut	-366 695	-319 606	0	-319 606	-384 734	120,4
Palvelujen ostot	-207 368	-192 200	-50 000	-242 200	-210 804	87,0

Toiminnan tavoitteet

Liikuntatoimen päätavoitteena on mahdollistaa monipuoliset liikuntapalvelut, jotka edistävät liikunnallista elämäntapaa korostaen liikunnan myönteisiä vaikutuksia kuntalaisten terveyteen ja hyvinvointiin.

Kiteen kaupungin liikuntatoimi tuotti laadukkaat ja monipuoliset liikuntapalvelut kuntalaisille ympäri vuoden. Monipuolisuutta palvelutarjontaan lisäsi jäähalli, joka siirtyi kaupungin toiminnaksi kesäkuussa 2024. Liikuntaryhmiä oli tarjolla monipuolisesti ja ohjauksia toteutettiin oman henkilökunnan lisäksi kumppanuussopimuksien sekä ostopalvelujen avulla.

Kiteen kaupungin liikuntapaikkasuunnitelmaa, joka edesauttaa ja ohjaa liikuntapaikka-suunnittelua tulevien vuosien aikana, ei pystytty toteuttamaan suunnitelmien mukaan tiukentuneen taloustilanteen perusteiden vuoksi. Liikunta-paikkarakentamiseen ei pystytty hakemaan valtionavustusta eikä suunnitelmaa rahoituksesta järjestelmällisesti tuleville vuosille toteutettu 2024 vuoden aikana.

Kitee on tunnettu urheilukaupunki laajan ja monipuolisten liikuntapaikkojen ja reittien sekä aktiivisen seuratoiminnan ansiosta, tukeaksemme vireää seuratoimintaa sekä kuntalaisten hyvinvoinnin ja

terveydenedistämistä olemme sitoutuneet ylläpitämään mahdollisimman laadukkaasti jo olemassa olevia liikuntapaikkoja ja reittejä.

Liikuntatoimi osallistui vahvasti oman toimintansa osalta vuonna 2023 alusta aloittaneen hyvinvointialueen kanssa tehtävään yhteistyö- ja kehittämistyöhön. Vuoden 2024 aikana Kiteen kaupungin ja hyvinvointialue Siun soten välistä yhdyspinta- ja vastinparityöskentelyä vahvistettiin Hyvinvointia yhdyspinnoilla paikallisesti – Elintapaohjauksen yhteistyömalli TERVE Kitee -hankkeella. Hankkeen tavoitteena oli elintapaohjauksen juurruttaminen jatkuvaksi toiminnaksi kunnassa sekä hyvinvointialueen ja kunnan yhteistyön syventäminen kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Tavoitteissa onnistuttiin hienosti. Kehitettävistä asioista tulevaan ovat mm. kirjaamisen käytännöt sekä elintapaohjausprosessin läpikäyneiden asiakkaiden jatkopolutus. Liikuntatoimi haki aktiivisesti valtionrahoitusta toimintansa kehittämiseen ja vuodelle 2025 haettiin jatkoa elintapahankkeelle Hyvinvointia yhdyspinnoilla – Liikuntaelintapaneuvonta Kiteellä.

= tavoite toteutunut

= tavoite toteutunut osittain

= tavoite ei toteutunut

IHMISET JA YHTEISÖT			
Strateginen toimenpide:			
<i>Ehkäisemme syrjäytymistä ja yksinäisyyttä: tuemme ja mahdollistamme järjestöjen ja yhdistysten matalan kynnyksen toimintoja ja kehitämme kansalaisiston palveluita.</i>			
	Toimenpiteet	Mittari	Toteuma
Liikuntapalvelut	Liikuntapalvelut ja -paikat kohdennettuina kaikille kohderyhmille.	Hyte raha/asukas, yli Pohjois-Karjalan kuntien keskiarvon.	
Strateginen toimenpide:			
<i>Tuemme yhteisöllisyyskehitystä kumppanuuksilla ja nostamalla alueiden ja kylien viestiä esiin kaupungin viestinnässä, suhtaudumme positiivisesti eri toimijoiden aktiivisuuteen ja uusien toimintamallien kehittämiseen.</i>			
Tulosityksikkö	Toimenpiteet	Mittari	Toteuma
Liikuntapalvelut	Liikuntapalvelut myöntävät kohdeavustuksia ja tekevät kumppanuussopimuksia laajasti eri yhdistyksille.	Hyte raha/asukas, yli Pohjois-Karjalan kuntien keskiarvon.	
Strateginen toimenpide:			
<i>Vahvistamme Kiteen keskustan vetovoimaisuutta ja viihtyisyyttä luomalla uusia mahdollisuuksia kokea kulttuuria, urheilua ja yhdessäoloa.</i>			
Tulosityksikkö	Toimenpiteet	Mittari	Toteuma

Liikuntapalvelut	Hutsin Urheilukeskuksen aluetta kehitetään edelleen.	Maine ja vetovoima -kysely.	
LAADUKAAT, KATTAVAT JA KOHTUUHINTAISET PALVELUT			
Strateginen toimenpide:			
<i>Tuotamme monipuoliset liikunnan ja kulttuurin kehittyvät palvelut, jotka osaltaan lisäävät kiteeläisten viihtyvyyttä ja terveyttä, piristävät matkailutoimintaa ja kohentavat kaupungin imagoa.</i>			
Tuloyksikkö	Toimenpiteet	Mittari	
Liikuntatoimi	Liikuntapaikkoja tarjotaan kaikille kohderyhmille.	Hyte raha/asukas, yli Pohjois-Karjalan kuntien keskiarvon.	
INVESTOINNIT, ANKKURIT YLÖS!			
Strateginen toimenpide:			
<i>Liikuntapaikkasuunnitelmaa ja toimenpiteitä toteutetaan vuosittain</i>			
Liikuntapalvelut	Liikuntapaikkasuunnitelman toimenpiteet.	Kaupungin vuosikate ja nettoinvestoinnit ovat tasapainossa keskipitkällä aikavälillä.	

Luettelo projekteista

Projektin nimi	Hallinnoija	Kesto	Tavoitteet
Hyvinvointia yhdyspinnoilla paikallisesti – Elintapaohjauksen yhteistyömalli TERVE Kitee	Kiteen kaupunki	1.3.2024 – 31.12.2024 Muutoshakemuksella avustuksen käytön jatko aika 28.2.2025.	mm. Elintapaohjauksen prosessinomaisen palvelumallin kehittäminen ja juurruttaminen Kiteen kaupungin toiminnaksi. Yhdyspinta- ja vastinparityöskentelyn vahvistaminen ja kehittäminen hyvinvointialue Siun soten paikallisen terveysaseman kanssa.
Harrastamisen Suomen Malli Kiteellä 2.0	Kiteen kaupunki	1.8.2023-31.7.2024	Hankkeen tavoitteena on tarjota lukuvuosien 2023–2024 aikana Kiteen perusopetuksen oppilaille monipuolisia ja laadukkaita harrastusmahdollisuuksia koulupäivän yhteydessä.
HSM Kitee - Kokeile, Innostu, Kehity!	Kiteen kaupunki	1.08.2024 – 31.7.2025	Hankkeen tavoitteena on tarjota lukuvuosien 2024–2025 aikana Kiteen perusopetuksen oppilaille

			monipuolisia ja laadukkaita harrastusmahdollisuuksia koulupäivän yhteydessä.
--	--	--	--

Toiminnan laajuustiedot

Laajuustieto	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Liikuntatoimen vakituisten liikuntaryhmien määrä.	10	8	10
Peltolan latupohjan ja hiihtoladun käyttäjätilasto.	- / laite epäkunnossa	11000	- / laite epäkunnossa
Uimahallin kävijämäärä.	42207	43500	44 379
VesPelin kuntosalin kävijämäärä.	10305	12000	12265
Kesälahden Paloaseman kuntosalin avainkorttien myynti.	207	180	223
Myytyjen seniorikorttien määrä Kitee ja Kesälahti	283	260	183